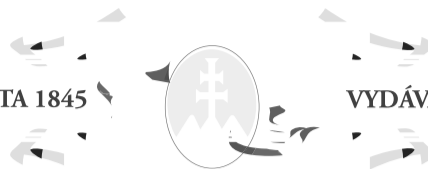

SLOVENSKÉ NÁRODNÉ NOVINY

Ročník 34
20/2019
18. máj 2019

Cena 0,50

ZALOŽIL EUDOVÍT ŠTÚR 1. AUGUSTA 1845

VYDÁVA MATICA SLOVENSKÁ

MATIĀAR MILOŠ ZVERINA
O SLOVANSKEJ VZÁJOMNOSTI ŠANCU NA SPRÁVNU ZMENU
Strana 4.

MACEDÓNCI NEVYUŽILI
ŠANCU NA SPRÁVNU ZMENU
Strana 5.

MAJSTER SLOVA
JOZEF ŠIMONOVÍ
Strana 6.

KANADSKÝ SYMBOL
(JAVOROVÝ LIST
Strana 8.

NA OBETE MALEJ
VOJNY ZABÚDAME
Strana 10.

V SNN 21/2019
SI PĚ

V hlavnom meste Slovenska diskutovali o slobode tla e

Eva ZELENAYOVÁ – Ilustrácia: Andrej MIŠANEK

Globálne ekonomické otrasy sa nás týkajú viac, ako sme si priznávali

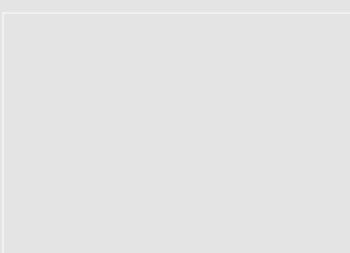
Ivan BROŽÍK – Ilustrácie foto: internet

Slovenskú ekonomiku výrazne naplnú na nemeckopriemysel, ktorá výraznejšie spoma
lenie, ako predpokladá Európska komisia.

VŠIMLI SME SI

Za neslýchaný možno považovať, ktorý zvolilo Zastúpenie Európskej komisie na Slovensku možno aj v dobrej snahe predísť k nadchádzajúcim „eurováram“. Pomocou údajne vtipného videa, z ktorého pochádza aj priložená ilustrácia fotografie, predstavilo novú kampani, ktorá apeluje na všetkých Slovákov, aby išli 25. mája voliť.

Nebudeme držať huby

Fotografia z videoklipu európskeho zastúpenia na Slovensku, ktorej pre takúto inštitúciu neprípustná.

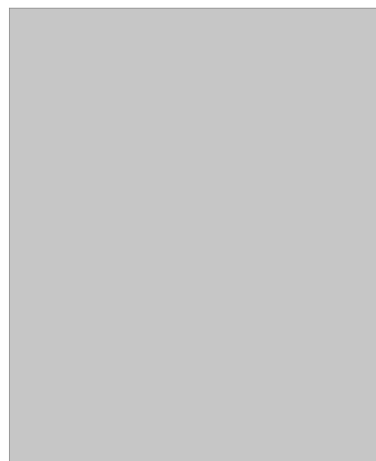
Reaguje tak – podľa vlastného konštatovania – na vôbec najnižšiu úroveň Slovenska voči do Európskeho parlamentu. K volebným urnám prichádzajú v roku 2014 len tri percent našich krajanov. „Nedržte huby a vyjadrite svoj názor v blížiacich sa voľbách.“ vyzýva nás úrad. Nuž, kto ako – nepochybne slušnými ľuďmi sa výrazne odlišuje od tých, ktorí huby zásadne nepoužívajú. Navyše veľmi silne nám evokuje akýsi pohľad na nový a zjavne neexistujúci odkaz Európskej únie, že máme „huby“. Lenže, Európsku komisiu ako takú nerozumieme s týmto „tvorivým“ čínom hádzado jedného vreca. Tá na svojich webových stránkach korektne a najmä civilizovane – na rozdiel od jej kolegov na Slovensku – o parlamentných voľbách do Európskeho parlamentu informuje Vecne, korektne a slušne.

„My Európania čelíme mnohým výzvam, od migrácie po zmenu klímy a nezamestnanosti mladých po ochranu osobných údajov. Zíjeme v stabilizovanejšom, konkútnom svete. Referendum o brexite nás ubezpečilo, že EÚ nie je nespochybný projekt. A hoci sme z nás považuje derakraciu za samozrejmá sa, že je stále viac ohrozená, a to vo svojom základnom základe, ako aj v praxi. Európska komisia na Slovensku sa budúci v sobotu 25. mája 2019. Právomocne všetci občania EÚ s trvalým pobytom v SR, ktorí v termíne konania volieb idú do volebných miestností.“

Volí na Slovensku musia ísť do príslušnej volebnej miestnosti na svojej adrese trvalého pobytu. Ak nie je v volebnom obvode, v ktorom je zaregistrovaný, môže (už len osobne) požiadať o voľbu v inšom volebnom obvode, ktorý mu umožní hlasovať v volebnom okrsku na území Slovenska.

(ib) – Foto: EK na Slovensku

Jazykoveda utrpela ve kú stratu ... zomrel profesor Ján FINDER

—ime kov náznak seba

Roman MICHELKO

KOMENTÁR

Paradox historickej neznalosti

Ivan BROŽÍK

POZNÁMKA

AKO BOLO

„Čas" účasníkov podujatia? Jeho boli. Teo si vystružil dve rily, že ke napikoval bombaák, že spadol z bicykla a vŕi ho stúpencov zrejme viac ako spoPaličky pripevnil na riadidlá za ahli. Teo sa vrhol na zem a polí hlava. Dôstojník sa spytovaš na lietadlo, ktoré padlo naleko. Dvojmotorák. Chlapská tvr- motoráka vyšli plamene. Medzi chlapcom a troskam prikázal vyjachtá že niŕ neví- Vyhral Milan Rastislav Štefánik vo všetkých médiách. Spomenuje. Smiali sa dovtedy, kým sa sedel ŕovek v koženej kombi- del, len niŕ ve mi buchlo a on Druhý skorŕil udovít Štúr. Pred nuli aj verzie jeho nešťastného 4. mája 1919 k letisku nepriblíže. Nad ním sa skláa baba, spadol z bicykla. Zaprel bab i chlapa v koženej kombinéze. Pri páde z bicykla si naozaj udrhl hlavu. Dôstojník mu podal vrec kovku, aby si utrel zŕela krv. Povedal ŕosi o otrase mozgu a vyštekol: „Jdou Italové." Po lúke sa približovali vojaci v cudzích uniformách. Dôstojník prebodol Tea pohadom a zavŕal, nech zmizne a zapamätá si, že ŕnevi- del – len spadlo nejaké lietadlo a posádka sa zabila. Keŕ hlapec hovorili Svedomie národa, skonca. Nuž, pridám ešte jednu žilo lietadlo s dvoma motormi ktorú nik v dedine nemal ráddoma o svojom zážitku poroz- nevošiel ani do stovky. „Skvelý" V druhej polovici devädesia- na krídlach. Teo zakŕil: „Dvoj- O chvíu príbehol dôstojník prával otcovi, ten mu zbalil kufo výsledok dlhodobého masirotych rokov som u riadite Ŕradu motorák existuje!" – „Neexis-a dvaja civili. Jeden z nich odháa odviezol ho k tetke do Modry. vania verejnosti liberálnymivojenských duchovných MO SRuje," škeril sa Fero, „lebo toto al babu od raneného. Prásk! Na druhý de sa vo Vaj- médiami. plukovníka Ignáca Juruša stretáje trojmotorák." A naozaj, tretZadunel výstrel. Sediaci ranenŕoch rozšírilo, že prí havá rii zahynul generál Štefánik

Spomienka vojnového veterána

Peter VALO

SEBAOBRANA

Každý národ na svete má svoje národné špeciality, ktorými sa môže zviditeľovať, a je na ne hrdý. Zvláštnou kategóriou sú syry. Švajčiari sú hrdí na svoj ementál, Taliani na parmezan, Francúzi majú rokfort a my Slováci sme právom hrdí na bryndzu. Pod pojmom bryndza sa historicky myslí rozdrvený tvrdý zrejúci syr z čieho mlieka a neskôr aj ako jemne pomletý osolený vykysnutý a vyzretý ovčie hrudkový syr. Jeho chuť je lahodná, príjemne kyslá a po ovčom syre, mierne pikantná a slaná.

Už nielen májová

Bryndzu u nás konzumovali naši predkovia dlhé stáročia a v minulosti tvorila hlavnú súčasť nášho jedálneho lístka. Prvá písomná zmienka o májovej bryndze na Slovensku vznikla v roku 1787 v Detve. Konzumácia slovenskej bryndze má dlhú tradíciu aj v zahraničí. Exportovali sa do Rakúska, Maarska, Poľska, Nemecka a v menších množstvách i do ostatných krajín Európy.

„Slovenská bryndza“ je schválené chránené zemepisné označenie Európskou úniou a vyrába sa z mlieka získaného na Slovensku. Klasická bryndza môže vyrábať zo zmesi čieho a kravského syra, je však dôležité vedieť, že musí obsahovať najmenej päťdesiat percent čieho hrudkového syra.

Ovčie syry i bryndza z nefermentovaného mlieka majú bohatú mikroflóru i špecifickú chuť. Kysnutie syra dochádza k procesom kyslomliečnymi kultúrami, ktoré v priebehu zrenia syra potláčajú aj prípadné nežiaduce chlopodné zárodoky. Netreba sa obávať bryndze priamo zo salmóny, práve naopak. Na Slovensku chované ovce tradičným spôsobom na pastve majú najlepšiu bilanciú chuť a chuti ich produktov.

Za najzaujímavejšiu sa považuje májová bryndza. História sa ovce vyňali na pasienok koncom apríla a bryndza sa začala robiť až začiatkom mája. Okrem iného aj následkom zmeny podnebia a klimatických zmien máme dnes bohatšie pasienky a májovú bryndzu môžeme vyrobiť už v apríli. Vysokú kvalitu si bryndza zachováva celý rok, takže už máme aj chovy, ktoré produkujú čie mlieko celoročne.

Na Slovensku sa chová takisto štyridsať tisíc oviec, ktoré ročne dokážu vyprodukovať približne dvanásť tisíc ton čieho mlieka. Rôzná výroba bryndze na Slovensku predstavuje takmer tisíc ton. Každý ovčiar trpí problémami s predajom ovčieho mäsa a využitím čie vlny, fráza „ovca trojaký úžitok“ už prestáva byť a primárnym zameraním sa stáva práve produkcia mlieka. Je to najmä v rukách slovenského spešného bitča, či si toto bohatstvo udržia

Ján ČERNÝ
Foto: internet

Slovensko je domov slovenského národa a zároveň prirodzená súčasť sveta Slovanov

Zhovárал sa Viliam KOMORA – Foto: Rudolf JURENKA

Miloš ZVERIN

• Slovanstvu sa naplno venujete takmer tridsať rokov, založili ste občianske združenie Slavica, ktorého cieľom je slovenská vzájomnosť propagácia kultúrneho dedičstva a dejín Slovanov. Pramenia tieto zámery z vašej rodiny, výchovy, štúdia?

• V minulosti ste boli aktívny občiansky aktivista v Slovenskom zväze ochrancov prírody a krajiny. To vás priviedlo k úsiliu o ochranu slovenskej pôdy a vody?

• Vnímate to tiež zo strategického hľadiska?

• Slovanstvo, pôda, voda – ústredné myšlienky vašej práce. Ale v neposlednom rade ste aj publicista a vydavateľ. Práve toto je to, čo vás priviedlo do MS a jej najvyššieho orgánu?

Miloš ZVERIN vyrastal v úspešnej rodine na vidieku, je ženatý a vychoval tri deti. Pracoval v odevnom priemysle, bankovníctve a s nehnuteľnosťami, v súčasnosti je riaditeľ vydavateľstva Nitra. Je spoluautor viacerých kníh z oblasti kultúry, histórie, regionalistiky a slovenského ornamentu.

• Slovanstvo je pre vás najdôležitejšia téma. Aký má zmysel pre moderného Slovanov?

MEDZI NAMI

Slovensko nie je mafiánsky štát

udovít ŠTEVKO

Prezidentské vo by potvrdili trend postupného odbúravania štátu

Martin JARINKO | Foto: internet

Súperi v prezidentských voľbách „Severného“ Macedónska – socialistická koalícia Stevo Pendarovski a konzervatívna opozícia Gordana Jankovska-Davkova. Macedónci rozhodli, či sa bude približovať k európskej integrácii a naúkor svojich národných práv vychádzať v ústrety susediacim Čikom a Bulharom. Zahraníční pozorovatelia sa obávajú, že to môže napokon viesť do straty štátnej a národnej suverenity.

Lacné peniaze centrálnych bánk zadlžili väštinu ú astníkov trhu

Róbert HÖLCZ – Karikatúra: Tomáš KOTRHA

POZNÁMKA

Každý rok pri výročí skončenia druhej svetovej vojny a oslobodenia bývalého Česko-Slovenska červenou armádou sme svedkami rôznych kontroverzných akcií a protiruských vystúpení jednotlivcov i politických skupín tak v Prahe, ako aj v Bratislave. Akoby naše historické vedomie, všetky naše roky ovorené znalosti o histórii poslednej najstrašnejšej vojny chceli kosi obrátiť o stoosemdesiat rokov alebo celkom vygumovať z pamäti. Nie je to prvý raz, keď sa počas života jednej generácie stretávame s pokusmi prepisovať históriu, keď nám dejiny ohýbajú nositeľnou novej ideológie.

Na Deň víťazstva každý po svojom

K tomu, aby sme vedeli túto pokusom, nepotrebujeme propagandistov, potrebujeme politikov s pevnou chrbtovou stavbou a odvážnych politikov. Len tých je, žiaľ, v našich kódmách príliš málo. A tak si len so sebou zrejmoňou prevraciame kabát, prispôbojeme sa novej politike a novej ideológii, ktorú nám predpisujú zvonka noví vládcovia v úlohe ochrancov.

Ozaj, komu vlastne patrí víťazstvo v druhej svetovej vojne, keď sa už slovo Spojenci vytráca z nášho slovníka a my hovoríme o nepriateľoch? „Kremľ nemá právo privlastniť si druhú svetovú vojnu,“ píše v článku Sme Jurij Muška, ukrajinský veľvyslanec na Slovensku. „Len samotné slovné spojenie „vlastňovanie vojny“ je ľahostajný novotvar, za ktorým si inotajov rozumieme dištancovane sa od „ruského“ Dvŕazstva nad fašizmom. Pravdou je, že Rusi vždy hovorili o víťazstve Spojencov nad nemeckým nácizmom v druhej svetovej vojne, hoci si tú svoju existujúcu vojnu, v ktorej zahynulo dvadsať miliónov obyvateľov Ruska, považovali za vlasteneckú vojnu. Nemožno to zazlievať najmä ak osemdesiat percent vojnového bremena v Európe znášali na svojich pleciach práve oni a vojna sa skončila dobytím Berlína červenou armádou.

Obrovské obete a straty životov vojakov ruskej armády pri oslobodzovaní Česko-Slovenska počas dlhých mesiacov nemožno len tak vymazať a zahynulo ich tu stoštyridsať tisíc. Pre porovnanie: americká armáda pri oslobodzovaní Chebu a Plzne prišla o sto devätnásť mužov. Ak sa v Plzni každého konajúceho pompézne oslavujúceho Američanov, mali by sme bez presudkov prijímať spomienku na obeť druhej svetovej vojny v podobe tratiť jazdy motocykárskych klubov do vlci naprieč Európou z Moskvy do Berlína. Protest organizovaný stranou Progresívne Slovensko pri odchode Námých vlčkov a klade vojakov na Slavíne 5. mája patrí k vrcholom neúčtívého správania a znesvätenia hrobov padlých vojakov. Mävanie ukrajinskými zástavami v rukách tých ľudí bolo kontexte oslavovania víťazstva nad fašizmom vlastne sarkazmom a osobnou vžitou. Dostala, Poľka, Štefanca a komp. Chýbal tu len obraz pana Banderu v uniforme dôstojníka Waffen SS ako na Ukrajine. Bravó!

udovít ŠTEVKA

Ke Slovák vonia slovenskosťou, vyžaruje z neho Slovensko

Zhovárala sa Anna SLÁVIKOVÁ – Foto: autorka

udovíta Štúra ste si zahrali v mnohých televíznych hrách, inscenáciách a umelecko-dokumentárnych programoch. Neunavilo vás takéto „zaškatkovanie“?

Jozef ŠIMONOVÍČ

Aký vzťah ste si za tie roky vybudovali k tejto mimoriadne výraznej osobnosti našich dejín?

Majster slova a maľár Jozef ŠIMONOVÍČ sa na mnohých vlasteneckých a národnobuditeckých podujatiach zúčastňuje uje bez nároku na honorár.

vensku. Aké boli vaše prvé stretnutia s týmto médiom?

Okúsili ste aj slobodné povodovali umelecké sklony, maturovali ste na chemickej priemyslovke. Chceli ste naplniť želanie rodičov? Napriek tomu, že sa u vás prejavovali socialistických jások príliš svedčujú?

Finančne si zrejme pomáhate aj dabovaním zahraničných kolegov. Dovolíte si niekedy odmietnuť ponúknutú úlohu najmä v podpriemerných filmoch zo zahraničia a v lacných telenovelách?

Narodili ste sa a vyrastali v Bratislave. Mali ste ideálne podmienky na svoje záby, ku ktorým patrilo aj recitovanie básní?

Vída vás často na prezentáciách a koncertoch, rôznych kultúrnych akciách a národných podujatiach v rámci celého Slovenska. Mnohé z týchto akcií absolvujete bez honoráru. Čo vám takéto podujatia poskytujú? Po skončení strednej školy ste absolvovali herectvo na VŠMÚ, svoju kariéru ste odštartovali v Divadle Andreja Bagara v Nitre. Akých a národných podujatiach k tomu došlo?

Dlhé roky sa vaše meno spája so Slovenským rozhlasom, predtým Československým rozhlasom na Slo-

FEJTÓN

Všetkých tam oslovujú rovnako – šéfko...

Marián ŠIMKUYI

Slovenské úrady vyhlásili stanné právo a zakroili proti kolaborácii

BESEDNICA

V plejáde našich bývalých aj terajších politikov môžeme nájsť takého vek a kohokovek. Zvláštnu kategóriu tvoria stálice. Za prvej republiky Neheň neušiel toko kabátov, ako ich oni dokázali preobliecť. Preskakujú z politickej strany na nepolitickú, z opozície do koalície a pozície. Ke sa nimi úlovo založená strana zapína potápať, lebo ju veľkí hrábi nezobrali do kola, objavia svoju nadstranníckosť. Stanú sa nezávislými. Z verejnosti neznámych politikov im médiá trvale vytvárajú priestor na prejavy.

Prevracači kabátov

V prejavoch sa líškajú stanné právo, na ktoré si stavili, že majú potenciál zobrať v budúcnosti do svojho kádra alebo štátno-odborníckej sliepky, ktorá znáša zlaté vajcia. Sliepka má podobu štátneho tajomníka, veľlanca, riaditeľa ziskového štátneho podniku, poslancu ďalšie výhody. Cestovanie vlakmi zadarmo. Menej puzený je priestor v médiách, ktoré sa dokonca aj verejnoprávne médiá domnievajú, že názor bývalého poslancu je pre verejnosť zaujímavý. Najmä akékoľvek z pohľadu opozície, ktorá nemá až do volieb žiadnu zodpovednosť. Názor naokóvke – od jadra výskumných ponoriek po sucho na Žitavských ostrovoch. Diapazón ich odborných znalostí je mimoriadne široký. Schopnosť robotovať sa dotýka hviezd. Súvislými vetami dokážu zodpovedne a s plným nepodvedáť nič. Nič konkrétne a nič k veci. Reprezentant strany, ktorá reprezentuje nula celá oprávnených výdav, podľa verejnosti o tom, ako to vláda nevedá a ako by bolo dobre, keby... Na iných strán s potenciálom desiat percent voľb sú nepodstatné a nezaujímavé.

Parlamentné strany sú už na obzore. Aj hubárska sezóna. U stránky začínú vznikáť ráš ako huby po daždi. Politické strany začínú fantazírovať a zakladáť premenovávajú strany. Zoho budem žiť, keď sa nedostanem do parlamentu?! Tretí sektor nás všetkých nenakmi. Je problém s výstavbou diaľnic? Subotecná založila Stranu výstavby diaľnic. Skratka SVD. Je sucho? Strana prívodu vody do diaľnic. Strana prívodu vody do diaľnic. Veľa prší? Strana hlasov za stranu H2O. Vidím všade zlo? Strana bájcov prijíma lenov. Som veselý s pozitívnym názorom k pivu? Založím Stranu mierneho pivu v medziach zákona. Pardon, to nebolo originálne. Tú akože založil pred sto rokmi Jaroslav Hašek. Samozrejme všetre.

Pre oslovenie prvoštrany sú tieto názvy zastarané, s diaľnicami naftalínom. Mládeži to nepodhodí slová, ktorým budú nerozumejú, sú im povedané alebo im zavrhávajú budúcu dobrotou. Strana inovatívnych metód, čiže SIM, strana Progres, degresia, filantropia, čiže PDF, strana Zelené listy Mládeže, strana Janyčíže ZLMJ. Vysokoškolská strana pripraví manifest, čiže sa postaví mierne ojazdená politická stálica. Sediny sa prefašujú na plagáty hlboký výstrih a plávajúcu dlhonohej devy a úspešnosť stálice vo voľbách je začlenený. A čo majú začlenené voľby? Riziko chudoby a sociálneho ohrozenia hrozí podľa ekonomických hodnotení vyše takmer dvadsiatimi percentami obyvateľstva Slovenska.

Milan JASNOCHA MIK

Lukáš KRAJČÍR, Slovenský historický ústav Matice slovenskej – Foto: archív

Statoční obrancovia mosta cez Dunaj Bratislavejún 1919

NA OKRAJ

Ako sa zo da na de viac a viac roztvára Kmerova „šinnos“ za tridsať rokov jeho aktívneho zlodejstva, tak obyčajný človek vraví: A bolo by sa to vôbec vakeď vyšet-rovalo, keby mu neboli narás-rožky, keby sa bol držal do-vej múdrosti o kľahu a vode, keby nie tej dvojnásobnej vraždy? A kďo je medzi nami takých menších kmerovcov, menej nafúkaných a nep-chajúcich vraždy, len zlode- stvá? A raz ho už mali, sí, Nemci, ale mali. Sedel v lo- v Mníchove, chceli so syňa- kom pána prezidenta a s je- ným vekým zväzákom (tak s- hovorilo bývalým popredným funkcionárom Socialisti- kého zväzu mládeže) oba- Technopol o pár milióno- teda nebol neznámou figú- kou – a vidíte! Tridsať rokov- fungoval bez úhony. Otrasn- A nijako sa neskrýval. Vy- hoval sa v spoločnosti, ob- okoľo niečo prešumelo... A fi- By" v službách finančnej kon- troly, polície a justície, han- by som sa.

Hanbil by som sa...

Na nás akosi pozabu- hoci sme koncom tejto z- prví spustili alarm na dováž- poľské hovädzie mäso. Prví s- boli vďaka tomu, že naše hy- nické kontroly a celý syst- ochrany zdravia v oblasti po- hospodárskej produkcie, s- covania, skladovania a pre- potravín je už roky na najvy- svetovej úrovni. Ašiesi urobil- okolo toho vďi rámus aleb- ležia bližšie k sídlu bruselsk- úradníkov... Faktom je, že Eu- ska únia tvrdo apelovala p- na Českú republiku, aby zru- mimoriadne kontroly a testov- mäsa z Poľka, lebo to nezodp- vedá zásadám /ného obchod- v rámci krajín Európskej ú- a pre jedno pochybenie z- skej strany nem Česká repub- lika právo rďopatrenia, ktor- vytvárajú prekážky pre slob- pohyb tovarov v rámci EÚ. P- dupovediac, mnohých tón- selských úradov zarazil. Do- sa Brusel správal skďo ú- tvrdo atakoval firmy, ktoré v- žali chybné alebo rýchlo- kaziace výrobky. A tu zrazu! zrazu vyšlo sa šidlo z vrec- Česká vlá zistila, že majiteľ- bitúnku, z ktorého sa skaz- hovädzie mäso doviezlo a k- dokázateľne porážal chorý do- tok (otrasné filmové zá- ktoré obleteli svet, to nako- jasne ilustrovali), je firma K- pol Nowy Sacz. Tá bola zalo- v roku 1982 a odvtedy nen- nijakú reklamáciu. Od 4. jar- ra 2019 patrí však spoloč- Cargill PLC so sídlom v Min- tonku, štát Minnesota, US- A veľká americká spoloč- ihneť zaúradovala. Prizna- pochybenie svojho bitúnku- bila nápravu, žiadala však z- nie akýchkoľvek sankcií, ktoré- poškodili jej obchodné záujm- A administratíva Európs- únie poslúchla na slovo.

(i) p
Foto: internet

Zber sladkej javorovej • avy do malých vedierok je tradícia i zárob

Ján ŠOMAJ – Foto: archív autora

Javorje symbolom Kanad

Javorový sirup je vzácky. Zbiera sa na koch rupe ako keysi. V Kanade si tút tradíciu zachovávajú dodnes.

Slovenské pohady vám v máji a júni ponúkajú celú sériu prí a žlivých tém

Ján KOMAJ – sken obálky Slovenských pohádok

Jozef Krajčí: Diamant v hrude nezhnije, Paneurópska VŠ Bratislava, 2018, 520 strán

MEMORIÁL

Neprekonané múdrosti antických básní pre náš svet

KNIHA TÝŽDŇ

Akoby stvorený pre televíznu drámu

HUMORESKA

V roku 1938 v okupovaných Košiciach vzniklo Uhorské štátne gymnázium s riaditeľom Sokolom... reho slovenskou. Drobné detaily: zo šestnástich profesorov gymnázia na maturitnom table bol jediný Slovák – Dr. Emanuel Teodor Böhm, výborný slovenský pedagóg, politik a kultúrny dejateľ. Pod svoju fotografu na table si chcel dať napísať svoje meno pekne zažna prekvitá záměna priezvisk somanželského s rozohrápan urom a titulom pani Rozvená Opacha MUDr. Mudr. Sarivariszike Tivadarné Anna po slovensky: najprv krstné meno životopisom. Zatiaľ u žien. Nevedno Opachom. Keže si chcela zachovať Sarivariszike Tivadarné Anna. Bez ve Umrizomri Fatima. Žiamanželstvo nepovolil, v Mærsku sa píše najprva priezviskám celebritných dám i nedámeno manžela ako prídavok, navyše Okienka pre napísanie mena vošimla, že spod burnusu pána manž priezvisko. Ke pán profesor trval navieme, kto s dotpou bol manželom. bez prechovovania. Ve Slovensko je formulároch žnani by" krátke. Keže visí akási šnúrka, chcela ju odstrániť svojom, pán riaditeľ rozhodol, že síce Na poradí nezáleží. Na osudoch iste je taká diera sveta aj s jeho zastaranej pôvaby si všimol aj majiteľ blastnej a potiahla ju. Zostala po nich jama s p súhlasí, ale bude tam len skratka celebrity miestneho významu si to predými zvykmi. Jej meno bolo teda Anrtelevízie, dostala miesto moderátorky vierom štyri metre, päťdov a náhrobný A tak všetci profesori majú vypísané dieme. Dopredu (ako v americkom roz avená Opacha. Ke si uro zlomil zodpovednej rubriky piasie. Stala sa kame dlhý dva metre. Nech je jej za priezviskom celé mená, len páme) upozovujeme, že mená všom nohu a prestal prispievať rodinnej celebritou. Jej celé meno sa dalo pre arabskáahká. profesor má Dr. E. Böhm. Aj tak pokračovaní sú vymyslené...

O prechyl'ovaní, uchyl'ovaní a iných gramatických figl'och

... ešte v tom roku zo školy a z celého Anja sa narodila a bola pokrstená želom sa stal mærský národovec nad jeden a pol metra. Keže kamera ma arského školstva vyhodili. Dôvodáko Anna Rozvená, otec Ján Rozvená a lekár MUDr. Sarivariszike Tivadar. man kamerou zaberá jej kopce a do zapojil sa do slovenského národného hnutia a za SR bol členom strednej školy sa stala člená medzi ni" meno na mærský spôsob. Ona a prejavoval záujem spoznávať to hrámi miestneho hokejového tímu si chcela ponechať svoje dovtedajšie jas" prírody aj bližšie, píše sa vyletel z miesta aj on, aj An

Sklamaná Anja sa odišla zotaviť do teplých krajín, kde spoznala mieneho šejka, ktorý ju pojal za svoju šiestu manželku. Manželstvom sa jej manželstvo netrvalo dlho. Na prechádzke mestom sa spoznala s paní Rozvená Opacha. Keže sa z Anstala plným menom predžilo na pani Rozvená Opacha MUDr. Mudr. Sarivariszike Tivadarné Anna. Bez ve Umrizomri Fatima. Žiamanželstvo nepovolil, v Mærsku sa píše najprva priezviskám celebritných dám i nedámeno manžela ako prídavok, navyše Okienka pre napísanie mena vošimla, že spod burnusu pána manž priezvisko. Ke pán profesor trval navieme, kto s dotpou bol manželom. bez prechovovania. Ve Slovensko je formulároch žnani by" krátke. Keže visí akási šnúrka, chcela ju odstrániť svojom, pán riaditeľ rozhodol, že síce Na poradí nezáleží. Na osudoch iste je taká diera sveta aj s jeho zastaranej pôvaby si všimol aj majiteľ blastnej a potiahla ju. Zostala po nich jama s p súhlasí, ale bude tam len skratka celebrity miestneho významu si to predými zvykmi. Jej meno bolo teda Anrtelevízie, dostala miesto moderátorky vierom štyri metre, päťdov a náhrobný A tak všetci profesori majú vypísané dieme. Dopredu (ako v americkom roz avená Opacha. Ke si uro zlomil zodpovednej rubriky piasie. Stala sa kame dlhý dva metre. Nech je jej za priezviskom celé mená, len páme) upozovujeme, že mená všom nohu a prestal prispievať rodinnej celebritou. Jej celé meno sa dalo pre arabskáahká. profesor má Dr. E. Böhm. Aj tak pokračovaní sú vymyslené...

Milan YASNOCHA MIKŠ

Belo MAJESKÝ (1908 ... 1939): Slovák, poctivý člen Finannej stráže a hrdina

Text a archívne foto: Martin LACKO

Mladý Belo MAJESKÝ bol ďalšou obeťou nezmyselných Malých vojny, ktorú vyvolala maarská irredentistická agresia. Dnes si na neho nikto nespája.

---

*Život a dielo kňaza Juraja HOLČEKA si zaslúžia našu pozornosť
Nenávideli ho zaslepenci, čo nechceli dopriať ľudu kultúru*

Text a foto: Helena RUSNÁKOVÁ

Busta národno-obrodeneckého buditeľa a Juraja HOLČEKA v Jasovčod sochára Tibora Szálgyiho.

Pä desiat rokov existencie folklórneho súboru Juraja HOLÉKA

Text a foto: (hr)

Na podujatí sa zúčastnila i poslankyňa Národného zhromaždenia SR Eva SMOLKOVÁ (vpravo), ktorá je aj obyvateľkou obce Dolný Ohľad.

Autorka Jitka ROŽŇOVÁ predviedla aj pomyselnú plavbu po rieke

Od básne k Dunaju

Text a foto: Helena RUSNÁKOVÁ

Autorka Jitka ROŽŇOVÁ predstavila prírodným svetu svoju tvorbu.

Matičari vo Valči si pripomínajú osemdesiate piate výročie svojho odbojového hnutia

Text a foto: Ján LEPAN, predseda MO MS vo Valči

Obyvatelia obce si so zreteľom prezreli staré dokumentárne snímky histórii Valče.

MATIČNÉ DEPEŠE

V. N.

D-

asti

ruca

vika,

hno-

ska

ky.

olo

mila

rost-

u

ä

ale

n

er- Miesto posledného odp

háčinku Terézie Vansovej v Bansk

m Bystrici je národnou kultúrn

ou pamiatkou. Často ho navštevuj

ú skopádaci, turisti, žiaci a študenti š

k orBohužia je v havarijnom stav

e. Miesto Banská Bystrica pristú

pí, demontáž zvislých nápisov

vedosiek trojhrobu. Obracia

hya preto na všetkých dobrý

ch ľudí či podnikateľov s výzvou na

to záchranu a opravu miesta pos

teného odpánku tejto vzácnej žer

e a jej rodiny. Každý môže finan

čne prispieť na ústret zriadený zvolen

ým ským seniorátom:

IBAN:

SK78 0900 0000 0000 7162 85

Variabilný symbol: 20190531

Správa pre prijímateľa

Milodar pre Vansovú

Deň regiónu trochu inak

Základná škola svätého do

Bosca v Zlatých Moravciach

už piaty rok organizátorkou za

mavého podujatia, čp, ktorého

sa snaží zavádzať regionálnu

výchovu a tradičnú ľudovú kul-

túru do výob. O spoluprácu n

tomto podujatí oslovila škola te

rok Maticu slovenskú. S pomo

Domu Matice slovenskej v N

aktuálny únik Dňa regiónu tro

chu inak vyhodnotili organizá

za najsilnejší. Zmyslom proje

je, aby sa žiaci čp celého

deväťročného štúdia dostali d

kontakty s pôvodnými technik

a so starými remeslami, ako

napríklad tkanie, pletenie z prí

práca s hlinou a drôtirodobe-

slic. Novinkou tohto roka

boli prednášky Domu MS v N

na tému ľudového odievania, sk

venekém ornamentu a prie

ných ľudových tradíciou s ukážka

jedinečných ľudových nástrojov

matičiarov z Mojmiroviec M

a Roberta Žilíkovcov. Čp

prednášok boli aj bohaté uká

zokrojov zo súkromnej zbierky F

a kórej skupiny Roďhá oblasti

mšazany s výkladom čiastky

s Michaely Šabíkovej, dopne

zo kroje z Obýc a Tekova. S

nôbný kroj z oššan si dokonca

ymohli žiaci vyskúšať s ukážkou

žilipčenia nevesty a jediným

skšpecifikom slovenského kroja

ia bohato vyzdobenou partou.

Počas celého roka sa školou

ozývali melódiedových nástrojov

a spontánne nápevy pie

v podaní žiakov. Na tomto p

chdujati spoznávajú žiaci každý

mívové remeslo a získavajú no

zručnosti, ale môžu si pčre

množstvo jedinečných žiackych

aj výrobkov s vysokou estetick

uňroviou.

MS

te

Nikola RECHTORISOV

Dom MS v Nitre

OAMI MATARA

Pre niekoho to bol rodinný výlet, no pre nás bol plný nezabudnuteľných zážitkov. Zbal sa o piatej hodine ráno, čo mnohých odvrátilo od úmyslu zúčastniť sa na om. Našu výpravu však v ranná hodina neodradila a bola prítomná aj na ranných službách Božích venovaných Milanovi Rastislavovi Štefánikovi. Písanie nám síce nebolo naklonené, ale aj tak sme slávnostne oblečení vystúpili na Bradlo. Prvý dojem nebol príjemný pre množstvo dezorientovaných návštevníkov, ale uvedomili sme si, že je skvelé vidieť, ako koľko ľudí aj v súčasnosti má záujem o nášho „Najväčšieho Slováka“.

Mladí matičiari na potulkách

Vlajky Matice slovenskej sme počas celej cesty držali vzpriamene, aby každý vedel, že aj my sme tu.

Ďalšia naša cesta viedla do Nového Mesta nad Váhom, kde sme boli na vynikajúco zorganizovanej spomienkovej na tragické úmrtie M. R. Štefánika. Podujatie uvádzala skvelá moderátorka. Hostami večera boli Filip Jačák a Adela Vinczeová. Bol to plný filozofických otázok a odkrytých pravd o Štefánikovej živote nám dobil baterky ukázal generálovu úšľachosť, úprimnosť a pokoru z diela Jozefa Banáša a predstavil ho aj ako vedca astronóma.

Život generála Milana Rastislava Štefánika je pre nás mladých príkladom a ponúka netom na zamyslenie, ako zmeniť svoj postoj k životu. Nepýtal sa, čo udie robia pre neho, ale položil si otázku, čo on môže spraviť pre nich. A prebil sa, pomohol. OMI Jozefa Kozáka Zvolen va nášmu hrdinovi za vzorný a príkladný život. Aj kvôli nemu máme právo nazývať sa Slovákami.

Ondrej BARANEC

Kozmonaut Ivan BELLA letel do vesmíru pred dvadsiatimi rokmi

PRIPOMÍNAM

Text a foto: Helena RUSNÁKOVÁ

Kozmonaut Ivan BELLA

Gagarinova rampa na Bajkonure

Matičný festival Detské rozprávkové Košice mal svoje neopakovateľné dianie

Text a foto: Pavol IŽO

Spokojní malí vľazi recitátorských "aže def"

vydavatel.sk

OTÁZKA SÚAŽ

Vážení čitatelia, vo SNN 18/7/2019 sme sa pýtali na autora najstaršieho svedectva o slávnej veci. Správna odpoveď bola, že najstaršie svedectvo o slávnej veci pochádza od Melita zo Sárd, ktorého život je opísaný v 2. storčí. Spomedzi správnych odpovedajúcich sme vyžrebovali nasledovných: Stanislav Hargaj, Bratislava; Ladislav Gábel, Košeca; Daniel Búlik, Banská Bystrica.

Zároveň ponúkame ďalšiu sťažnú otázku o knižné ceny:

- Ako sa volá výboru Matice slovenskej, ktorý sa zaujíma o otázky slovanskej vzájomnosti?

Svoje odpovede posielajte na e-mailovú adresu našej administrácie: otazky@matice.sk do týždňa od vydenia tohto vydania SNN.